

CRNA GORA
Direkcija za zaštitu tajnih podataka

IZVJEŠTAJ O RADU
Direkcije za zaštitu tajnih podataka za 2018. godinu

Podgorica, februar 2018. godine

SADRŽAJ

UVOD	3
I NORMATIVNI POSLOVI	3
II DOZVOLE ZA PRISTUP TAJNIM PODACIMA	3
III MJERE ZAŠTITE TAJNIH PODATAKA	5
III-1 Fizičke mjere zaštite tajnih podataka	5
III-1 Informatičke mjere zaštite tajnih podataka	5
IV NATO I EU	7
IV-1. NATO	7
IV-2. EVROPSKA UNIJA	10
V MEĐUNARODNA SARADNJA	11
VI MEĐURESORSKA SARADNJA	13
VII SARADNJA SA NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA	14
VIII OBUKE IZ OBLASTI TAJNIH PODATAKA	15
IX ORGANIZACIJA DIREKCIJE	15
X INSPEKCIJSKI NADZOR	18
XI BUDŽET I NABAVKE	18
XII FINANSIJSKO UPRAVLJANJE I KONTORLA	19
XIII JAVNOST RADA	19

UVOD

Nadležnosti Direkcije za zaštitu tajnih podataka utvrđene su Zakonom o tajnosti podataka ("Službeni list CG", br. 14/08, 76/09, 41/10, 40/11, 38/12, 44/12, 14/13, 18/14 i 48/15) i Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list CG", broj 87/18).

Izveštajem o radu Direkcije za zaštitu tajnih podataka obuhvaćen je pregled najvažnijih aktivnosti Direkcije u 2018. godini u vezi sa: učešćem u izradi propisa iz oblasti tajnih podataka, izradom opštih akata Direkcije, izdavanjem dozvola za pristup tajnim podacima, NATO i EU sertifikata za pristup NATO i EU tajnim podacima, razmjenom tajnih podataka sa NATO i Evropskom unijom, obavezama koje proističu iz članstva u NATO, EU pregovorima za Poglavlje 31 – Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika, aktivnostima na polju međunarodne saradnju naročito u pogledu zaključivanja bilateralnih sporazuma o razmjeni i zaštiti tajnih podataka, neposredne bilateralne i regionalne saradnje, međuresorskom saradnjom i saradnjom sa nevladinim organizacijama, obukama iz oblasti tajnih podataka i unapređenjem sistema obuke, stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem službenika Direkcije, unutrašnjom organizacijom Direkcije i njenim funkcionisanjem, inspeksijskim nadzorom nad sprovođenjem Zakona o tajnosti podataka i primjenom međunarodnih ugovora o razmjeni i zaštiti tajnih podataka, izvršenjem budžeta, sprovođenjem finansijskog upravljanja i kontrole i pružanjem obavještenja o radu Direkcije putem sredstava javnog informisanja.

I **NORMATIVNI POSLOVI**

Predstavnici Direkcije učestvovali su u radu međuresorske radne grupe za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka.

Direkcija za zaštitu tajnih podataka je pripremila Predlog pravilnika o obliku i sadržaju službene legitimacije službenika Direkcije za zaštitu tajnih podataka ("Službeni list CG", br. 003/18).

U ovom izvještajnom periodu Direkcija je učestvovala u davanju mišljenja na predloge zakona i podzakonskih akata koje su pripremali drugi organi, kao i mišljenja na predloge memoranduma i sporazuma o saradnji koji su uključivali odredbe o razmjeni i zaštiti tajnih podataka.

II **DOZVOLE ZA PRISTUP TAJNIM PODACIMA**

Dozvole za pristup tajnim podacima za fizička lica

Direkcija za zaštitu tajnih podataka, u skladu sa Zakonom, nadležna je za izdavanje dozvola za pristup tajnim podacima stepena tajnosti STROGO TAJNO, TAJNO i POVJERLJIVO.

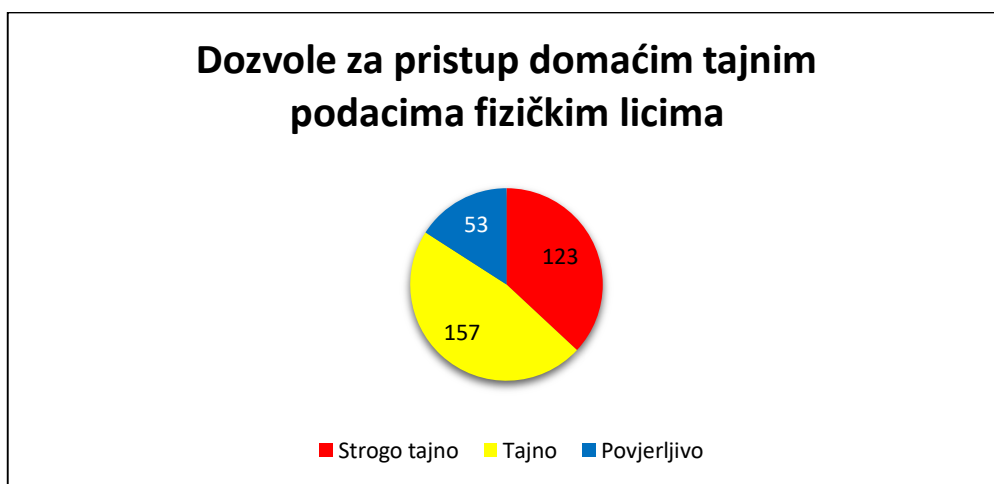
U 2018. godini, podneseno je 367 zahtjeva za izdavanje dozvola za pristup tajnim podacima, od čega je 118 zahtjeva za produženje važenja dozvole.

U 2018. godini, izdate su ukupno 333 dozvole za pristup tajnim podacima, od čega su 224 nove dozvole, a produžen je rok važenja za 109 dozvola.

Za pristup tajnim podacima stepena tajnosti **STROGO TAJNO** izdato je 76 dozvola, a produžen rok važenja za 47 dozvola.

Za pristup tajnim podacima stepena tajnosti **TAJNO** izdato je 95 dozvola, a produžen rok važenja za 62 dozvole.

Za pristup tajnim podacima stepena tajnosti **POVJERLJIVO** izdate su 53 dozvole.

U 2018. godini, na zahtjev Nacionalnih bezbjednosnih organa (NSA) drugih država, procesuiran je veći broj bezbjednosnih provjera za strance koji su rođeni, živjeli ili radili u Crnoj Gori.

Dozvole za pristup tajnim podacima za pravna lica

U 2018. godini podneseno je 27 zahtjeva za izdavanje i 9 za produženje važenja dozvole za pristup tajnim podacima za fizička lica u pravnom licu.

Izdata je 21 dozvola, a produženo 5 dozvola za pristup tajnim podacima za fizička lica u pravnom licu i to za stepen tajnosti:

STROGO TAJNO - izdato 5 dozvola,
TAJNO - izdato 13 i produženo 5 dozvola,
POVJERLJIVO - izdate 3 dozvole.

Podnesen je i jedan zahtjev za izdavanje dozvole za pristup tajnim podacima za pravno lice.

III MJERE ZAŠTITE TAJNIH PODATAKA

III-1 Fizičke mjere zaštite tajnih podataka

U kontekstu fizičkih mjera zaštite tajnih podataka, Direkcija za zaštitu tajnih podataka je u 2018. godini nastavila saradnju sa državnim organima i pravnim licima koja u vršenju zakonom utvrđenih poslova, odnosno izvršavanju ugovorenog posla postupaju sa tajnim podacima.

Sprovedene su konsultacije sa organima i pravnim licima radi upoznavanja s obvezama koje treba ispuniti u postupku izdavanja dozvole za pristup tajnim podacima, zatim konsultacije po pitanju fizičkih mjera zaštite tajnih podataka i propisanih standarda u ovoj oblasti, procesuiranje zahtjeva za vršenje bezbjednosne procjene ugroženosti i zahtjeva za vršenje pregleda protiv prisluškivanja, te provjeravanje ispunjenosti fizičkih mjera zaštite u prostorijama za rad sa tajnim podacima.

U prethodnoj godini Direkcija je primila i procesuirala veći broj zahtjeva za bezbjednosnu procjenu ugroženosti, kao i zahtjeva za pregled protiv prisluškivanja.

Rad sa državnim organima po pitanju primjene fizičkih mjera zaštite tajnih podataka

U cilju sagledavanja ispunjenosti fizičkih mjera zaštite tajnih podataka i pružanja stručne pomoći na implementaciji mjera za zaštitu tajnih podataka običene su prostorije: Predsjednika Crne Gore u kojima se planira rad sa tajnim podacima, Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore, radi opremanja prostorije namijenjene za registar tajnih podataka i akreditacije registra, Ministarstva odbrane – Direktorata za politiku odbrane, u kojima se planira izmještanje Direkcije za NATO i EU, Vazduhoplovnog operativnog centra Vojske Crne Gore (VOC) kao i prostorije Uprave za ugljovodonike, radi upoznavanja s obvezama koje treba da ispune za rad sa tajnim podacima.

Rad sa pravnim licima po pitanju primjene fizičkih mjera zaštite tajnih podataka

U toku 2018. godine, Direkcija je saradivala sa pravnim licima po pitanju dobijanja dozvole za pristup tajnim podacima za pravno lice. S tim u vezi, u Direkciji su održani sastanci sa predstavnicima: Montenegro tourist service, Jadroagent Bar, Montenegro defence industry, Poliox i Čikom d.o.o. informatički inženjering i objašnjene su procedure za dobijanje dozvole za pravno lice, kao i uslovi koje treba da obezbijede po pitanju fizičkih mjera zaštite tajnih podataka, koji su preduslov za izdavanje dozvole.

Pravna lica koja su započela postupak dobijanja dozvole nastavila su saradnju sa Direkcijom.

III-2 Informatičke mjere zaštite tajnih podataka

Informacioni sistem za razmjenu domaćih tajnih podataka

U sklopu prve faze projekta implementacije informacionog sistema za razmjenu domaćih tajnih podataka, uspostavljen je jedinstveni komunikaciono-informacioni sistem za razmjenu domaćih tajnih podataka između državnih organa Crne Gore, do i uključujući stepen tajnosti POVJERLJIVO, koji povezuje Centralni registar Direkcije za zaštitu tajnih podataka i registar tajnih podataka u Ministarstvu odbrane, Ministarstvu vanjskih poslova i Misiji Crne Gore pri

NATO u Briselu. Na ovaj sistem u 2018. godini povezan je i registar tajnih podataka Agencije za nacionalnu bezbjednost. U toku 2018. godine nastavljene su aktivnosti u cilju unapređenja i podizanja nivoa zaštite ovog komunikaciono-informacionog sistema i iniciran projekat njegove nadgradnje za razmjenu tajnih podataka stepena tajnosti TAJNO.

U skladu sa godišnjim Akcionim planom za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2018-2021 i Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2017 – 2018, Direkcija je, kao državni organ nadležan za sprovođenje bezbjednosne akreditacije komunikaciono-informacionih sistema i procesa u kojima se koriste tajni podaci (SAA – Security Accreditation Authority) i organ nadležan za upravljanje materijalima za kriptografsku zaštitu tajnih podataka (NDA – National Distribution Authority), u 2018. godini zaposlila jednog službenika u Odjeljenju za informatičku zaštitu tajnih podataka.

U martu 2017. godine donesen je set pravnih propisa neophodnih za sprovođenje sertifikacije komunikaciono informacionih sistema i procesa u kojima se koriste tajni podaci većih stepena tajnosti. U decembru 2018. godine Direkcija je inicirala formiranje međuresorske radne grupe u cilju unapređenja ovog seta propisa.

Tokom 2018. godine predstavnik Direkcije aktivno je učestvovao u radu Savjeta za informacionu bezbjednost.

Sistem za prenos NATO tajnih podataka - NS WAN

Direkcija za zaštitu tajnih podataka u kontinuitetu se bavi održavanjem NATO SECRET WAN AREA NETWORK - NS WAN informacionog sistema za razmjenu tajnih dokumenata sa NATO koji je implementiran na lokacijama u Ministarstvu odbrane, Vazduhoplovnom operativnom centru VCG (VOC) i Ministarstvu vanjskih poslova, koordinacijom između institucija u Crnoj Gori koje su korisnici ovog sistema, kao i saradnjom sa NATO Agencijom za komunikacije i informacije (The NATO Communication and Information Agency – NCIA) po pitanju održavanja i uspostavljanja novih servisa za korisnike u Crnoj Gori (u okviru godišnjih "Service Support Package for Montenegro" sporazuma). "Service Support Package for Montenegro 2018" (SSP 2018) potpisan je od strane direktora Direkcije u novembru 2018. godine.

Odjeljenje za informatičku zaštitu tajnih podataka - druge aktivnosti

Direkcija za zaštitu tajnih podataka je u okviru SAA nadležnosti (Security Accreditation Authority) akreditovala informacione sisteme za razmjenu tajnih podataka sa NATO u Ministarstvu odbrane i Agenciji za nacionalnu bezbjednost.

U okviru svojih NDA nadležnosti (National Distribution Authority), Direkcija je u saradnji sa NATO Agencijom za komunikacije i informacije (The NATO Communication and Information Agency – NCIA) vršila razmjenu NATO kripto materijala u elektronskoj formi i njihovu distribuciju korisnicima u Crnoj Gori.

Potpisan je Memorandum o saglasnosti (MOA) između Vlade Crne Gore, koju predstavlja Direkcija za zaštitu tajnih podataka i Vlade SAD, koju predstavlja Agencija za nacionalnu bezbjednost i Agencija NATO Vojnog komiteta za distribuciju i upravljanje nalozima (DACAN) koji se odnosi na obezbjeđivanje opreme za bezbjednost komunikacija i usluga za DACAN sistem upravljanja elektronskim ključevima (DEKMS).

U martu 2018. godine, od strane dva službenika Direkcije, pružena je pomoć na uspostavljanju sistema za elektronsku razmjenu tajnih podataka u Stalnoj misiji Crne Gore pri NATO - u novoj zgradi NATO u Briselu.

Obuka

Predstavnici Direkcije učestvovali su na sastanku NATO Radne grupe za pristupanje i integraciju – AIWG (Accession and Integration Working Group).

U organizaciji Mobes Monte d.o.o. iz Podgorice i Mobes Quality d.o.o. iz Novog Sada, jedan službenik Direkcije - iz Odjeljenja za informatičku zaštitu tajnih podataka, završio je kurs „Sistem menadžmenta bezbjednosti informacija – ISO/IEC 27001:2013 i upravljanje rizicima informacione bezbjednosti – ISO/IEC 27005:2011.

IV NATO I EU

Najznačajnija dužnost Direkcije u vezi sa tajnim podacima NATO i EU je dužnost da kao bezbjednosni organ koordinira i sprovodi bezbjednosnu politiku NATO i EU u Crnoj Gori, u cilju obezbjeđivanja adekvatnog nivoa zaštite tajnih podataka (NSA - National Security Authority) i izdavanje NATO i EU sertifikata za pristup NATO i EU tajnim podacima.

U cilju adekvatne razmjene i zaštite NATO i EU tajnih podataka, ustanovljeni su i vode se Centralni registar NATO i EU tajnih podataka u Direkciji za zaštitu tajnih podataka i Podregistri tajnih podataka u Stalnoj misiji Crne Gore pri NATO, Stalnoj misiji Crne Gore pri EU u Briselu i Komandi združenih snaga SHAPE u Monsu.

Podregistri tajnih podataka predstavljaju prvu tačku prijema NATO i EU tajnih podataka, odakle se tajni podaci distribuiraju Centralnom registru Direkcije za potrebe državnih organa u Crnoj Gori.

Distribucija tajnih podataka iz Centralnog registra prema državnim organima, korisnicima NATO i EU tajnih podataka, vrši se u okviru registara tajnih podataka uspostavljenih u državnim organima.

IV-1. NATO

Pravni okvir za saradnju

Zakon o potvrđivanju Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o bezbjednosti podataka ("Službeni list Crne Gore - Međunarodni ugovori", br. 012/17 od 07.12.2017), predstavlja pravni okvir za saradnju u oblasti uzajamne zaštite i čuvanja NATO tajnih podataka koji se dostavljaju Crnoj Gori i tajnih podataka koje Crna Gora dostavlja NATO-u i obezbjeđuje primjenu bezbjednosnih standarda i postupaka za razmjenu i zaštitu tajnih podataka.

Razmjena NATO tajnih podataka

U skladu sa Zakonom o potvrđivanju Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o bezbjednosti podataka, u kontinuitetu se odvija razmjena tajnih podataka sa NATO,

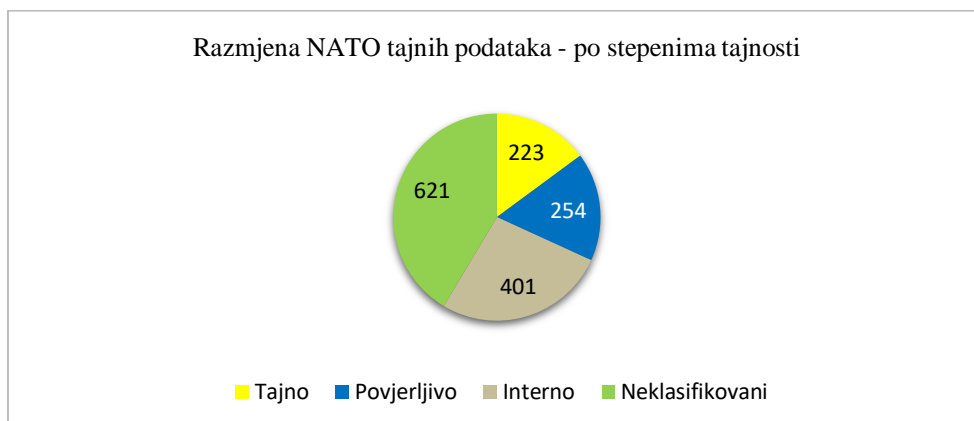
koja je otpočela nakon upućivanja prvog kontigenta crnogorskih vojnika u mirovnu misiju ISAF u Avganistanu, a kasnije u misiju "Resolute Support" u Avganistanu.

Pristupanjem Crne Gore NATO Savezu uveden je novi sistem elektronske razmjene NATO tajnih podataka NATO SECRET WAN AREA NETWORK (NS WAN) odobren od strane NATO Kancelarije za bezbjednost (NOS).

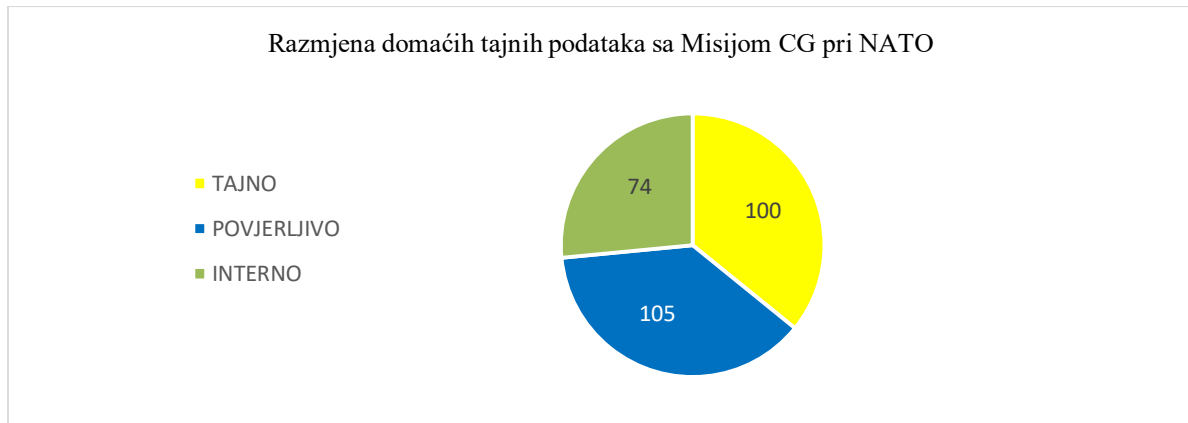
*šematski prikaz razmjene tajnih podataka sa NATO

U 2018. godini razmijenjeno je ukupno 1499 NATO tajnih podataka različitih stepena tajnosti, od čega 223 stepena tajnosti TAJNO, 254 stepena tajnosti POVJERLJIVO, 401 stepena tajnosti INTERNO i 621 neklasifikovani podatak.

Razmjena nacionalnih tajnih podataka sa Stalnom misijom Crne Gore pri NATO u Briselu

U 2018. godini sa Stalnom misijom Crne Gore pri NATO u Briselu razmijenjeno je ukupno 279 tajnih podataka različitih stepena tajnosti, od čega 100 stepena tajnosti TAJNO, 105 stepena tajnosti POVJERLJIVO i 74 stepena tajnosti INTERNO.

U 2018. godini preuzeta je veća količina NATO tajnih podataka iz Stalne misije Crne Gore pri NATO u Briselu radi njihovog uništavanja u skladu sa standardima.

Sertifikati za pristup NATO tajnim podacima

Za pristup NATO tajnim podacima koji se prosleđuju Crnoj Gori, kao i za učešće na određenim NATO aktivnostima (konferencijama, sastancima, kursevima, obukama, vježbama, radionicama i sl.) na kojima se razmatraju NATO tajni podaci, neophodno je posjedovanje NATO sertifikata.

U skladu sa Zakonom o potvrđivanju Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o bezbjednosti podataka, Direkcija je organ nadležan za izdavanje NATO sertifikata za pristup NATO tajnim podacima i u 2018. godini izdala je 180 stalnih NATO sertifikata.

U skladu sa preporukama NATO sačinjen je spisak pozicija na nacionalnom nivou i lica na tim pozicijama koja imaju pristup posebnoj grupi NATO tajnih podataka (NATO sensitive informations), kao i spisak ovlašćenih lica i njihovih zamjenika u Direkciji i Stalnoj misiji Crne Gore pri NATO u Briselu, ovlašćenih za prijem i dostavu NATO COSMIC/ATOMAL podataka.

NATO NOS inspeksijska kontrola

NATO tajni podaci prosljeđeni Crnoj Gori čuvaju se u Centralnom registru Direkcije, koriste u skladu sa propisanim bezbjednosnim standardima i podliježu redovnoj kontroli NATO Kancelarije za bezbjednost (NOS).

Prije sticanja punopravnog članstva u NATO (jun 2017. godine), u periodu od 20-24. februara realizovana je finalna inspeksijska kontrola od strane eksperata NATO Kancelarije za bezbjednost (NOS). Kontrolom su obuhvaćeni svi aspekti bezbjednosne organizacije i standardi

za rad sa tajnim podacima u institucijama Crne Gore, prvenstveno u Direkciji za zaštitu tajnih podataka i drugim bezbjednosnim organima koji koriste NATO tajne podatke (Ministarstvu odbrane, Ministarstvu vanjskih poslova i Agenciji za nacionalnu bezbjednost). Izveštajem o inspekcijskoj kontroli, dostavljenim u junu iste godine, prikazan je ostvareni napredak Crne Gore u oblasti tajnih podataka.

Pored kontrole od strane NATO Kancelarije za bezbjednost (NOS), NATO tajni podaci koji se dostavljaju državnim organima na korišćenje podliježu i inspekcijskoj kontroli Direkcije.

IV-2. EVROPSKA UNIJA

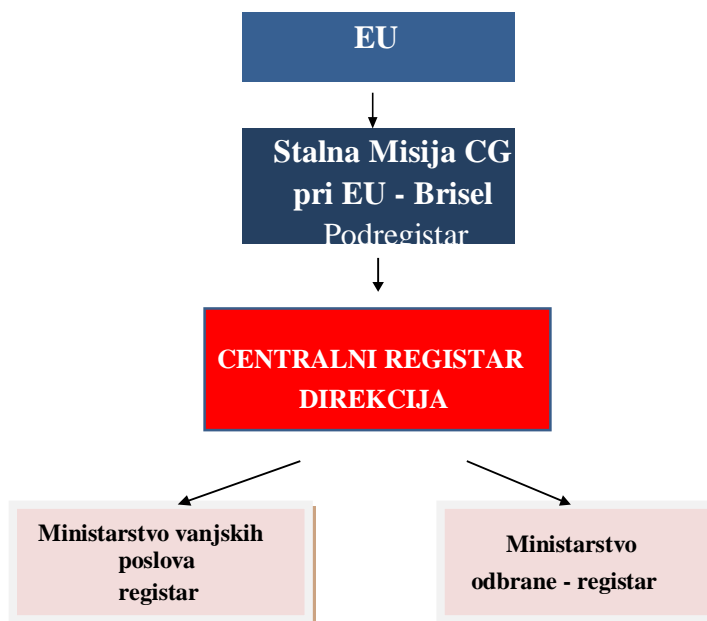
Pravni okvir za saradnju

Sporazum o bezbjednosnim procedurama za razmjenu i zaštitu tajnih podataka, zaključen između Crne Gore i Evropske Unije (septembra 2010. godine) i Bezbjednosni aranžmani za implementaciju Sporazuma (iz februara 2011. godine) predstavljaju pravni okvir za saradnju u oblasti tajnih podataka i obezbjeđuju primjenu standarda prilikom razmjene i zaštite tajnih podataka iz oblasti zajedničke vanjske, bezbjednosne i odbrambene politike.

EU PREGOVORI - Poglavlje 31 – Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika

Direktor Direkcije, kao član radne grupe za Poglavlje 31 – Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika, aktivno je učestvovao u radu sjednica u cilju realizacije obaveza koje proističu iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG). U 2018. godini nastavilo se sa izvještavanjem o realizaciji obaveza iz PPCG, za period 2014-2018. godine. Sve obaveze iz PPCG Direkcija je realizovala u propisanim rokovima.

Razmjena EU tajnih podataka

Tajni podaci koji su razmjenjivani sa EU (3) odnosili su se na podatke o angažovanju pripadnika Vojske Crne Gore u pomorskoj mirovnoj operaciji "EU NAVFOR – ATALANTA" u vodama Adenskog zaliva kod obale Somalije, praćenju aktivnosti i bezbjednosti njihovog učešća u

operaciji, kao i na podatke o angažovanju pripadnika Vojske Crne Gore u EUTM misiji u Republici Mali i MINURSO u Zapadnoj Sahari.

Sertifikati za pristup EU tajnim podacima

Za pristup EU tajnim podacima koji se prosleđuju Crnoj Gori, kao i za učešće u misijama EU (European Union Training Mission Mali, EU NAVFOR ATALANTA Somalija) i drugim aktivnostima, neophodno je posjedovanje EU sertifikata.

U skladu sa Sporazum o bezbjednosnim procedurama za razmjenu i zaštitu tajnih podataka zaključenim između Crne Gore i Evropske Unije, Direkcija je organ nadležan za izdavanje EU sertifikata za pristup EU tajnim podacima i u 2018. godini izdala je 13 EU sertifikata.

V MEĐUNARODNA SARADNJA

Bilateralna saradnja

Nakon sticanja punopravnog članstva u NATO u junu 2017. godine, Crna Gora je nastavila sa ispunjavanjem obaveza koje proizilaze iz članstva u ovoj organizaciji. Skupština Crne Gore je usvojila Zakon o potvrđivanju Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o bezbjednosti podataka ("Službeni list Crne Gore - Međunarodni ugovori", br. 012/17 od 07.12.2017), Zakon o potvrđivanju Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o saradnji u vezi atomskih podataka sa Tajnim tehničkim aneksom Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o saradnji u vezi atomskih podataka i Povjerljivim bezbjednosnim aneksom Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o saradnji u vezi atomskih podataka ("Službeni list Crne Gore – Međunarodni ugovori", br. 012/17 od 07.12.2017) i Zakon o potvrđivanju Protokola kojim se mijenja i dopunjava Bezbjednosni Aneks Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o saradnji u vezi atomskih podataka ("Službeni list Crne Gore - Međunarodni ugovori", br. 012/17 od 07.12.2017).

U okviru saradnje sa NATO, a u cilju unapređenja standarda u oblasti bezbjednosti, predstavnik Direkcije za zaštitu tajnih podataka u martu 2018. godine učestvovao je na Radionici na temu "Bezbjednosni sporazumi sa zemljama koje nijesu članice NATO i međunarodnim organizacijama", održanoj u Italiji, Taormina. Radionica je organizovana od strane NATO Kancelarije za bezbjednost (NOS), a učesnici su bili iz zemalja NATO članica, koje su ujedno i članice Bezbjednosnog Komiteta u kome Crna Gora ima aktivno učešće od sticanja članstva u ovoj organizaciji. Pored nacionalnih iskustava po pitanju navedenih sporazuma o kojima se diskutovalo teme radionice su bile i NATO praksa i standardi u oblasti zaštite i razmjene tajnih podataka i informatičke zaštite tajnih podataka.

U okviru intenzivne saradnje sa NATO, u periodu od 16. do 20. aprila 2018. godine, Direkcija za zaštitu tajnih podataka imala je čast da bude domaćin sastanaka NATO Bezbjednosnog komiteta u Podgorici. Sastancima su pored predstavnika NATO Kancelarije za bezbjednost (NOS), koji su predsjedavali sastancima, i predstavnika SHAPE-a, prisustvovali i predstavnici 23 zemlje članice NATO Bezbjednosnog komiteta. Na sastancima su razmatrane teme o bezbjednosti lica, bezbjednosti informacija i o bezbjednosti u odnosima sa zemljama koje nisu članice NATO. O bezbjednosti u ovim oblastima je bilo riječi i 10. oktobra 2018. godine, kada

je održan redovni sastanak Komiteta, na nivou direktora Nacionalnih bezbjednosnih organa (NSA), gdje je Direkciju za zaštitu tajnih podataka predstavljao v.d. direktora Direkcije za zaštitu tajnih podataka Crne Gore, Savo Vučinić.

U okviru regionalne saradnje, u organizaciji Savjeta za regionalnu saradnju, 30. maja 2018. godine u Tirani je organizovana radionica o primjeni zakona, sudskoj praksi i tužilaštvu u vezi sa borbom protiv terorizma i ekstremizma. Akcenat je stavljen na praksi po pitanju tajnih podataka u sudskim postupcima i iskustvima zemalja regiona u ovoj oblasti, kao i o budućoj saradnji.

Takođe, u okviru regionalne saradnje, u periodu od 10. do 13. septembra 2018. godine, delegacija Direkcije za zaštitu tajnih podataka učestvovala je na SEENSA konferenciji (South Eastern European National Security Authorities Conference) i Direktorskom sastanku 6S Inicijative, čiji domaćin je ove godine bio Ured Vlade Republike Slovenije za zaštitu tajnih podataka, u saradnji sa Savjetom za regionalnu saradnju (RCC).

SEENSA konferencija je inicijativa pokrenuta od strane Regionalnog vijeća za saradnju (RCC) i okuplja nadležne Nacionalne bezbjednosne organe (NSA) iz zemalja jugo-istočne Evrope.

Osma SEENSA konferencija bila je posvećena ulozi Nacionalnih bezbjednosnih organa (NSA) Jugoistočne Evrope u oblasti informatičke bezbjednosti, pitanjima bezbjednosnih provjera, edukacije i treninga lica koja rukuju tajnim podacima, kao i aspektima buduće saradnje. Učesnici Direktorskog sastanka 6S Inicijative iskoristili su priliku da razmjene mišljenja po pitanju prepoznavanja inicijativa i projekata koji bi stimulisali regionalnu saradnju i integracije kako putem saradnje samih Nacionalnih bezbjednosnih organa (NSA), tako i saradnjom sa različitim međunarodnim organizacijama.

Direkcija za zaštitu tajnih podataka tokom 2018. godine imala je i intenzivnu bilateralnu saradnju. U periodu od 24.09. do 26.09.2018. godine u Skoplju su održane bilateralne konsultacije između predstavnika Direkcije za zaštitu tajnih podataka Crne Gore i predstavnika makedonske Direkcije za zaštitu tajnih podataka. Konsultacije su održane na poziv direktora makedonske Direkcije, a u cilju upoznavanja sa obavezama i iskustvima Direkcije za zaštitu tajnih podataka Crne Gore tokom pristupnih pregovora za članstvo u NATO-u. Takođe, od 23. do 25. decembra 2018. Direkcija je bila domaćin ugodila interesornu delegaciju Republike Makedonije, kojom prilikom su otpočeti pregovori o Sporazumu između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije o razmjeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka.

Direktor Direkcije za zaštitu tajnih podataka, Savo Vučinić i ambasador Savezne Republike Njemačke u Crnoj Gori, Hans Günther Mattern, 11. maja 2018. godine u Podgorici, potpisali su Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Savezne Republike Njemačke o uzajamnoj zaštiti tajnih podataka. Zaključivanjem Sporazuma stvoren je pravni osnov za razmjenu tajnih podataka između dvije države, a u cilju unaprijeđenja saradnje u oblasti razmjene i zaštite tajnih podataka.

U okviru bilateralne saradnje, u periodu od 21. do 24. januara 2019. godine, Direkciju su posjetili predstavnici Nacionalnog bezbjednosnog organa (NSA) Republike Letonije. Posjeta je realizovana u cilju upoznavanja sistema zaštite i razmjene tajnih podataka u Crnoj Gori i Republici Letoniji i otpočinjanja pregovora u vezi sa Sporazumom o zaštiti tajnih podataka između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Letonije. U cilju što boljeg sagledavanja sistema

zaštite i razmjene tajnih podataka u Crnoj Gori, predstavnici Republike Letonije su tokom boravka posjetili i Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo odbrane i Agenciju za nacionalnu bezbjednost.

VI MEĐURESORSKA SARADNJA

U okviru međuresorske saradnje, predstavnici Direkcije su zastupljeni u radu Nacionalnog operativnog tima za sprovođenje Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma 2015-2018. godine, Savjeta za informacionu bezbjednost. Radnoj grupi za Poglavlje 31 Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika – pregovori sa EU i Interresornoj komisiji za NATO.

U izvještajnom periodu, Direkcija je saradivala sa Generalnim sekretarijatom Vlade Crne Gore, Ministarstvom odbrane i Vojskom Crne Gore, Ministarstvom vanjskih poslova, Ministarstvom unutrašnjih poslova i Upravom policije, Ministarstvom finansija, Ministarstvom pravde, Agencijom za nacionalnu bezbjednost, Agencijom za sprječavanje korupcije, Agencijom za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, Upravom za javne nabavke, Upravom za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, Upravom za kadrove i dr. organima. Saradnja se odvijala intenzivno i u najvećem dijelu se odnosila na implementaciju propisa o tajnosti podataka, realizaciju mjera zaštite tajnih podataka i rješavanju po zahtjevima za izdavanje dozvola za pristup tajnim podacima.

Saradnja sa Ministarstvom odbrane odvijala se kroz učešće u izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka, pribavljanju mišljenja na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Direkcije, pripremu materijala koji se razmatraju na sjednici Vlade (informacije, sporazumi i sl.), realizaciju obuka o tajnim podacima, izradu opštih akata, davanje mišljenja i sugestija na sporazume o saradnji u oblasti odbrane, u dijelu koji se odnosi na tajne podatke, finansijske poslove i unutrašnju reviziju, izdavanje dozvola za pristup tajnim podacima, učešće na sastancima i dr.

Saradnja sa Agencijom za nacionalnu bezbjednost, Ministarstvom unutrašnjih poslova, i Upravom za kadrove, odvijala se po pitanju realizacije zajedničkih seminara o bezbjednosnoj kulturi u državnoj administraciji.

Saradnja sa Agencijom za nacionalnu bezbjednost odvijala se i po pitanju vršenja bezbjednosnih provjera za lica za koja su podneseni zahtjevi za izdavanje dozvola za pristup tajnim podacima, vršenja bezbjednosnih provjera za strance, izrade bezbjednosnih procjena ugroženosti, pregleda protiv prisluškivanja i pregleda od kompromitujućeg elektromagnetnog zračenja - TEMPEST mjerenja.

Saradnja sa Ministarstvom pravde odvijala se po pitanju implementacije mjera za zaštitu tajnih podataka, kao i angažovanju stranih eksperata u okviru IPA projekta, kojima je potreban pristup nacionalnim tajnim podacima.

Saradnja sa Ministarstvom finansija odvijala se po pitanju budžeta, davanja saglasnosti o obezbijeđenim finansijskim sredstvima za popunu radnog mjesta u Direkciji, saglasnosti na Kadrovski plan, dostavljanja izvještaja o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola u Direkciji, unutrašnje revizije i dr.

Saradnja sa Ministarstvom javne uprave odvijala se kroz: davanje sugestija na Nact nacionalnog akcionog plana za inicijativu Partnerstvo za otvorenu upravu u Crnoj Gori 2018-2020 (NAP), izvještavanje o realizaciji mjera Plana optimizacije javne uprave Crne Gore 2018-2020, realizaciju elektronskih usluga koje pruža Direkcija za zaštitu tajnih podataka na portal E – uprave, kao i po pitanju primjene Zakona o tajnosti podataka.

Saradnja sa Agencijom za sprječavanje korupcije odvijala se po pitanju izrade Plan integriteta u novoj elektronskoj aplikaciji.

Saradnja sa Agencijom za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama odvijala se kroz učešće u Twinning light projektu "Jačanje kapaciteta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama". U okviru istog projekta, predstavnik Direkcije učestvovao je kao izlagač na temu „Tajnost podataka“. Predstavnici Direkcije učestvovali su i na radionici 'Efikasna primjena Zakona o slobodnom pristupu informacijama u Crnoj Gori', kao i na Konferenciji „Transparentna javna uprava putem Zakona o slobodnom pristupu informacijama - izazovi pravnog okvira i primjene. Saradnja sa Agencijom odvijala se i kroz elektronsko dostavljanje podataka o rješavanju zahtjeva za slobodan pristup informacijama i zaštitu ličnih podataka.

Saradnja sa Upravom za kadrove kontinuirano se odvijala kroz realizaciju obuka iz oblasti tajnih podataka i stručnog usavršavanja zaposlenih. Saradnja se odvijala i po pitanju davanju mišljenja na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, vođenju i ažuriranju kadrovskog informacionog sistema (KIS), dostavljanju kontrolnih izvještaja o stanju unosa podataka u KIS i popuni radnih mjesta, izradi Kadrovskog plana, aktivnostima u okviru Mreže za ljudske resurse, u okviru koje Direkcija ima svog predstavnika.

Saradnja sa Upravom za javne nabavke odvijala se kroz dostavljanje Plana javnih nabavki, Izvještaja o javnim nabavkama, kao i Izvještaja o kršenju antikorupcijskih pravila i pripremi za implementaciju propisa o javnim nabavkama u dijelu objedinjavanja javnih nabavki.

Saradnja sa Upravom za ugljovodonike odvijala se po pitanju implementacije mjera zaštite tajnih podataka u prostorijama namijenjenim za rad sa tajnim podacima i primjene propisa o tajnim podacima.

Direkcija je nastojala da na svojoj internet stranici redovno objavljuje informacije koje zahtijevaju proaktivni pristup, vodeći računa o zaštiti ličnih podataka i podataka koji su označeni stepenom tajnosti.

VII SARADNJA SA NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

Saradnja sa nevladinim organizacijama odvijala se kroz različite vidove saradnje: kroz učešće na konferencijama, okruglim stolovima, panelima i sl., kroz rješavanje zahtjeva za slobodan pristup informacijama, kao i vršenje vanrednog inspeksijskog nadzora pokrenutog po inicijativama NVO MANS.

Predstavnik Direkcije za zaštitu tajnih podataka učestvovao je na Panelu posvećenom slobodnom pristupu informacijama, na kojem je razmatrana praktična primjena Zakona o

slobodnom pristupu informacijama i njegova primjena u službi borbe protiv korupcije. Panel je organizovao NVO MANS-a i delegacija EU, a u cilju obilježavanja nedjelje antikorupcije.

Takođe, predstavnik Direkcije učestvovao je na Okruglom stolu posvećenom usklađenosti Zakona o slobodnom pristupu informacijama sa međunarodnim standardima. Okrugli sto je organizovala NVO MANS.

Direkcije za zaštitu tajnih podataka saradivala je i sa Ministarstvom javne uprave - Direkcijom za saradnju s nevladinim organizacijama, u pripremi i dostavljanju Izveštaja o saradnju sa nevladinim organizacijama.

VIII OBUKE IZ OBLASTI TAJNIH PODATAKA

U cilju stručnog usavršavanja državnih službenika i namještenika i unapređenja znanja iz oblasti tajnih podataka, Direkcija za zaštitu tajnih podataka je u saradnji sa Upravom za kadrove, Ministarstvom unutrašnjih poslova i Agencijom za nacionalnu bezbjednost u 2018. godini realizovala šest seminara na temu "Bezbjednosna kultura u državnoj administraciji" i šest seminara na temu "Tajnost podataka".

Unaprijeđen je sistem obuke iz oblasti zaštite tajnim podacima na način što je, u okviru TAIEX instrumenata tehničke podrške, uspostavljena elektronska aplikacija za E-trening koja pruža mogućnost državnim službenicima za lakšim i savremenijim edukovanjem u ovoj oblasti. Ovaj oblik edukacije primijenjuje se na sva lica prije izdavanja dozvole za pristup tajnim podacima.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika Direkcije

U okviru Programa stručnog usavršavanja državnih službenika i namještenika, koji realizuje Uprava za kadrove, službenici Direkcije su pohađali brojne obuke kao što su: Priprema godišnjeg izvještaja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrola, Izrada Kadrovskog plana, Podizanje nivoa svijesti o upotrebi elektronskih servisa e-Uprava, U susret primjeni novog Zakona o državnim službenicima i namještenicima, Učešće na sastancima Mreže za upravljanje ljudskim resursima, Inegritet u javnoj upravi i sprovođenje planova integriteta, Slobodan pristup informacijama, Praktična primjena Zakona o javnim nabavkama, Otvorenost i pristupačnost Web portala Vlade Crne Gore, obuka za Kadrovski informacioni sistem (KIS), Kadrovski plan i dr. Dva službenika Direkcije su uspješno završila kurs engleskog jezika.

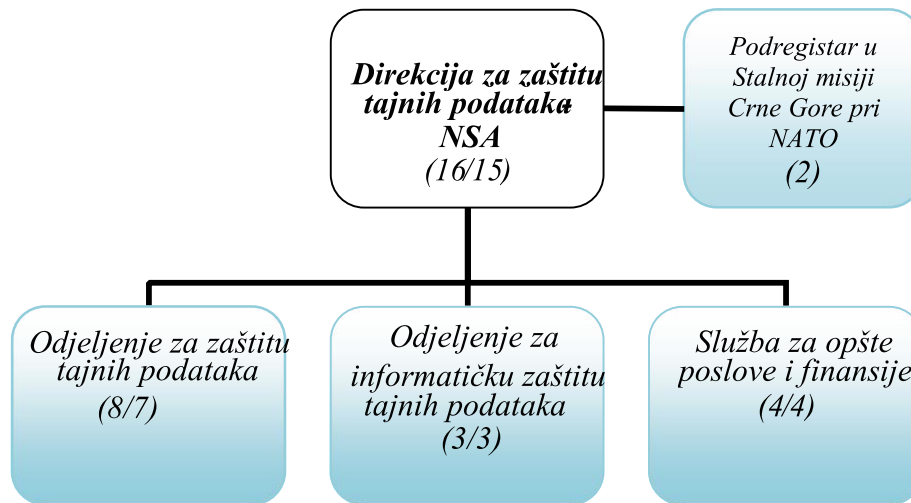
U organizaciji Centra za integritet u sektoru obrane (Centre for Integrity in the Defence Sector - CIDS) iz Norveške, službenici Direkcije učestvovali su na radionici "Slobodan pristup informacijama od javnog značaja i tajnost podataka – međunarodni standardi i zakonodavstvo u Crnoj Gori".

IX ORGANIZACIJA DIREKCIJE

U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, Direkcija za zaštitu tajnih podataka vrši poslove iz svoje nadležnosti u okviru tri organizacione, i to:

1. Odjeljenje za zaštitu tajnih podataka,

2. Odjeljenje za informatičku zaštitu tajnih podataka
3. Služba za opšte poslove i finansije.

U Odjeljenju za zaštitu tajnih podataka, vrše se poslovi iz osnovne djelatnosti Direkcije koji se odnose na: obezbjeđenje primjene standarda i propisa iz oblasti zaštite tajnih podataka; koordiniranje aktivnosti koje obezbjeđuju zaštitu tajnih podataka povjerenih Crnoj Gori od strane drugih država i međunarodnih organizacija, izrada i ažuriranje Plana zaštite tajnih podataka, inspekcijski nadzor nad sprovođenjem Zakona o tajnosti podataka i primjenom međunarodnih ugovora, sprovođenje postupka za izdavanje dozvola za pristup tajnim podacima i izdavanje NATO i EU sertifikata za pristup NATO i EU tajnim podacima, postupka za ograničenje ili prestank važenja dozvole, evidenciju podnijetih zahtjeva za izdavanje dozvola i evidenciju izdatih i oduzetih dozvola, NATO i EU sertifikata, obuka korisnika tajnih podataka, vođenje Centralnog registra NATO i EU tajnih podataka i saradnja sa podregistrima tajnih podataka u Stalnoj misiji Crne Gore pri NATO i Misiji Crne Gore pri EU, evidenciju NATO i EU tajnih podataka koji se prosleđuju Crnoj Gori, diseminaciju i njihovo dostavljanje korisnicima, evidenciju NATO ATOMAL tajnih podataka, stručnu pomoć organima i organizacijama radi ispunjavanja bezbjednosno-tehničkih uslova za rad sa tajnim podacima, ustanovljavanje i vođenje registara, podregistara i kontrolnih tačaka, akreditovanje i odobravanje njihovog rada, unutrašnja kontrola nad sprovođenjem mjera zaštite tajnih podataka, informisanje strane države odnosno međunarodne organizacije o bezbjednosti tajnih podataka koje je strana država, odnosno međunarodna organizacija predala Crnoj Gori, međunarodnu saradnju i kontinuiranu saradnju sa NATO Kancelarijom za bezbjednost (NOS) i Kancelarijom za bezbjednost Generalnog sekretarijata Savjeta EU (GSCSO) i drugi poslovi u skladu sa propisima.

U Odjeljenju za informatičku zaštitu tajnih podataka vrše se poslovi iz osnovne djelatnosti koji se odnose na primjenu mjera bezbjednosti za zaštitu tajnih podataka koji se primaju, obrađuju, prenose, čuvaju i arhiviraju u komunikaciono-informacionim sistemima i drugim elektronskim sistemima, od gubitka povjerljivosti, cjelovitosti ili dostupnosti, i to: obezbjeđivanje primjene standarda i propisa iz oblasti informatičke zaštite tajnih podataka, prijem, obradu, prenos, čuvanje i arhiviranje NATO i EU tajnih podataka u elektronskoj formi, obezbjeđivanje da su kriptografski sistemi, proizvodi i mehanizmi za zaštitu tajnih podataka adekvatno i efikasno odabrani, instalirani i održavanim, nadzor nad rukovanjem kriptomaterijalima NATO i EU i nadzor nad proizvodnjom, distribucijom i čuvanjem kriptomaterijala za potrebe jedinstvenog

sistema za elektronsku razmjenu domaćih tajnih podataka, proizvodnja, distribucija i čuvanje kriptomaterijala za potrebe jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu domaćih tajnih podataka između organa; certifikovanje komunikaciono-informacionih sistema (CIS) i procesa u kojima se obrađuju, prenose i čuvaju domaći, NATO i EU tajni podaci i certifikovanje prenosivih komunikaciono-informacionih sredstva i memorijskih medija koji se koriste u sistemu (CIS); zaštita prostorija i opreme od rizika elektromagnetnog zračenja (TEMPEST), procjena mogućeg ugrožavanja bezbjednosti tajnih podataka od upada u IS, edukacija i podizanje CIS bezbjednosne svijesti, instaliranje uređaja za čuvanje rezervnih kopija (back-up) tajnih podataka; uništavanje tajnih podataka u elektronskoj formi, memorijskih medija i uređaja za enkripciju podataka; organizovanje obuka i administracija portala za on-line obuku, ažuriranje web stranice Direkcije i dr.

U razmjeni i zaštiti tajnih podataka sa NATO i EU, vrše se poslovi koji se odnose na: bezbjednost komunikacija za izbor, upravljanje i održavanje kriptografske opreme za prenos, obradu i čuvanje tajnih podataka (NCSA - National Communication Security Authority); sprovođenje bezbjednosne akreditacije komunikaciono-informacionih sistema i procesa u kojima se koriste tajni podaci (SAA - Security Accreditation Authority), koje obuhvata rješavanje po zahtjevu za certifikovanje sistema, vršenje bezbjednosne provjere sistema, izdavanje certifikata i privremenih certifikata i vođenje evidencije u vezi s tim i upravljanje materijalima za kriptografsku zaštitu tajnih podataka i bezbjedno rukovanje, čuvanje, distribuciju i evidenciju kriptomaterijala (NDA - National Distribution Authority).

U Službi za opšte poslove i finansije vrše se poslovi koji se odnose na: izradu opštih akata, programa rada i izvještaja o radu, izradu pojedinačnih akata o ostvarivanju prava iz radnog odnosa: prijem, raspoređivanje, zarada, naknada i drugih primanja i dr., javne i povjerljive nabavke, pripremu i sačinjavanje ugovora koji sadrže tajne podatke – povjerljivi ugovori, obradu i korišćenje tajnih podataka kod povjerljivih nabavki, materijalno finansijsko poslovanje, izradu finansijskog plana, korišćenje sredstava u skladu sa budžetom i finansijskim planom, vođenje poslovnih knjiga, periodične obračune i završne račune, izradu finansijskih iskaza i dostavljanje Državnom trezoru, blagajničko i knjigovodstveno poslovanje, upoznavanje sa rezultatima unutrašnje revizije: konačnim revizorskim izvještajem i predlogom plana aktivnosti za sprovođenje preporuka za poboljšanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole, izradu internih pravila i procedura za uspostavljanje i sprovođenje finansijskog upravljanja i kontrole, aktivnosti po pitanju rodne ravnopravnosti, Plana integriteta, saradnje sa nadležnim organima, učešće u realizaciji akcionih planova, saradnju sa nevladinim organizacijama i rješavanje zahtjeva za slobodan pristup informacijama, postupanje po prijavama zviždača, saradnju po pitanju stručnog usavršavanja zaposlenih, oglašavanje slobodnih radnih mjesta, vođenje kadrovskog informacionog sistema (KIS), evidenciju primljenih poklona, prijem, vođenje evidencije i distribuciju domaćih tajnih podataka i njihovo čuvanje, kancelarijsko poslovanje i vođenje djelovodnika i drugih knjiga, rukovanje pečatima i štambiljima i njihovo čuvanje, dostavu NATO i EU tajnih podataka i sprovođenje adekvatnih mjera zaštite prilikom dostave drugim državama i međunarodnim organizacijama, vođenje evidencije o korišćenju motornih vozila i dr.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Direkcije sistematizovano je 16 službeničkih radnih mjesta za 16 izvršilaca.

U 2018. godini, Direkcija je bila popunjena sa 14 izvršilaca i jednim profesionalnim vojnim licem upućenim iz Vojske Crne Gore na rad u Direkciju.

U skladu sa Sporazumima zaključenim između Ministarstva vanjskih poslova i Direkcije za zaštitu tajnih podataka, dva službenika Direkcije upućena su u Stalnu misiju Crne Gore pri NATO u Briselu. Ovi službenici su prve “kontakt tačke” u Podregistru tajnih podataka u Misiji za prijem NATO tajnih podataka i njihovu distribuciju Centralnom registru Direkcije.

X INSPEKCIJSKI NADZOR

U 2018. godini, na inicijativu MANS-a, izvršen je vanredni inspekcijski nadzor kod Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte i kod Ministarstva unutrašnjih poslova, po pitanju sprovođenja Zakona o tajnosti podataka.

Redovni inspekcijski nadzor izvršen je u Ministarstvu unutrašnjih poslova – Upravi policije – Sektoru kriminalističke policije, po pitanju ispunjenosti fizičkih mjera zaštite tajnih podataka. Po izvršenom inspekcijskom nadzoru u bezbjednosnoj zoni II stepena, koja pripada Sektoru kriminalističke policije, sačinjen je zapisnik i konstatovano da su ispunjene neophodne mjere fizičke zaštite tajnih podataka.

U novembru 2011. godine Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama izvršila je inspekcijski nadzor u Direkciji za zaštitu tajnih podataka po pitanju primjene Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

XI BUDŽET I NABVKE

Budžet

Za finansiranje Direkcije u 2018. godini odobreno je 275.667.19 € budžetskih sredstava.

Od raspoloživih sredstava u iznosu od 275.667.19 € isplaćena su sredstva u iznosu od 248.987.08 €, što iznosi 90.32%.

Nabavke

Direkcija je u skladu sa članom 38 Zakona o javnim nabavkama, 17.01.2018. godine donijela Plan javnih nabavki za 2018. godinu. Planom javnih nabavki za 2018. godinu planirane su nabavke iz budžeta u iznosu od 29.236.50 €.

Na osnovu člana 116b Zakona o javnim nabavkama Planom nabavki izuzetih od primjene Zakona o javnim nabavkama predviđene su i realizovane nabavke u iznosu od 45.904,10 € za potrebe zaštićenog sistema za NATO i domaće tajne podatke.

XII FINANSIJSKO UPRAVLJANJE I KONTORLA

U skladu sa obavezama koje proističu iz Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, kao i Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, Direkcija je u 2018. godini sačinila šest novih internih pravila i procedura za određene poslovne

procesu, a u cilju uspostavljanja i sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrola u Direkciji, i to: Interno pravilo o načinu vođenja evidencije pokretne i nepokretne imovine, Pravilnik o evidenciji neizmirenih obaveza i izvještavanju o istim, Uputstvo za dodjelu zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava Direkcije za zaštitu tajnih podataka, Interna procedura o blagajničkom poslovanju, Uputstvo o načinu evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura i Interna procedura o obračunu i isplati zarada.

Interna pravila i procedure sadrže opis procedure, ovlašćena lica i kontrolne mehanizme i sastavni su dio Knjige procedura za finansijsko upravljanje i kontrolu.

O sprovođenju finansijskog upravljanja i kontrole u 2018. godini Direkcija je podnijela Godišnji izvještaj Ministarstvu finansija.

Državna revizorska institucija (DRI) je u 2018. godini izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti poslovanja Direkcije za zaštitu tajnih podataka. Nadležni Kolegijum DRI je izrazio pozitivno mišljenje na finansijski izvještaj Direkcije i naložio da se sprovedu preporuke u dijelu koji se odnosi na usklađenost poslovanja sa propisima. Direkcija je u skladu sa Izvještajem DRI, sačinila Plan aktivnosti za realizaciju preporuka i iste realizovala u predviđenom roku.

Poslovi unutrašnje revizije u Direkciji, u skladu sa Sporazumom zaključenim sa Ministarstvom odbrane, povjereni su Odjeljenju za unutrašnju reviziju Ministarstva odbrane. Ministarstvo odbrane podnosi Ministarstvu finansija Godišnji izvještaj o unutrašnjoj reviziji izvršenoj u Direkciji za zaštitu tajnih podataka.

XIII JAVNOST RADA

Direktor Direkcije redovno je izvještavao javnost o najznačajnijim pitanjima iz nadležnosti Direkcije za zaštitu tajnih podataka.

Direkcija je ažurno odgovarala na upućena pitanja medija.

Za potrebe javnosti rada, Direkcija je ažurirala svoju internet stranicu www.nsa.gov.me na kojoj su objavljeni podaci o značajnim aktivnostima, kao i informacije koje je organ dužan, u skladu sa članom 12 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, proaktivno da objavljuje na svojoj internet stranici.